

فارماکولوژی دامپزشکی

تدوین و گرد آوری :

دکتر مرضیه حجازی

استادیار دانشکده دامپزشکی دانشگاه تبریز

سید مهدی سجادی

و

داود نجفی

دکتری حرفه ای دامپزشکی دانشگاه تبریز

سرشناسه: حجازی ، مرضیه، ۱۳۵۹-، سجادی ، سید مهدی ، ۱۳۷۰-، نجفی ، داود، ۱۳۷۱-
عنوان و نام پدیدآور: فارماکولوژی دامپزشکی / مرضیه حجازی، سید مهدی سجادی ، داود نجفی
مشخصات نشر: ارومیه: پاسبان شرق، ۱۳۹۶.

مشخصات ظاهری: ط، ۴۶۹ ص. مصور (رنگی) ، جدول

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۴۹۹-۰۹-۲

وضعیت فهرست نویسی: فیبا

یادداشت: کتابخانه

موضوع: داروهای دامپزشکی

موضوع: veterinary drugs

موضوع: داروشناسی دامی

موضوع: Veterinary pharmacology

شناسه افزوده: سجادی ، سید مهدی ، ۱۳۷۰-، گردآورنده

شناسه افزوده: نجفی ، داود ، ۱۳۷۱-، گردآورنده

رده بندی کنگره: ۱۳۹۵ ۲ف۳/ج۹۱۷ F

رده بندی دیویی: ۶۳۶/۰۸۹۵

شماره کتابشناسی ملی: ۴۶۰۶۰۰۷

نویسندگان: مرضیه حجازی ، سید مهدی سجادی ، داود نجفی

ناشر: پاسبان شرق

سال نشر: ۱۳۹۶ چاپ اول

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

چاپ و صحافی: اصیل

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۴۹۹-۰۹-۲

ارومیه: خیابان فارابی ۱۴ متری اول ۱۰ متری اول/ پلاک ۲۸- تلفن ۸-۰۶۷-۳۳۶۷۰۰۴۴-۰۴۴

همراه ۰۹۱۴۳۴۱۴۸۹۲

پست الکترونیکی: Pasbanshragh.pub@gmail.com

قیمت: ۳۵۰۰۰ تومان

کتاب فارماکولوژی دامپزشکی جنبه های مختلفی مثل اصول استفاده دارو ها ، انواع آنتی بیوتیک ها و طبقه بندی دارویی ، داروهای ضد قارچ ، ضد انگل ، ضد ویروس ، ضد عفونی کننده ها ، داروهای موثر بر دستگاه های مختلف بدن ، تداخلات دارویی ، مایع درمانی و اصول نسخه نویسی را در بر می گیرد که با توجه به داروهای موجود در بازار دارویی کشور و با استناد از اطلاعات کتاب های مرجع داروهای دامپزشکی به گونه ای فراگیر و مفید بیان شده است.

در گردآوری تدوین این کتاب سعی شده تا برای آشنایی دانشجویان ، اصطلاحات انگلیسی به صورت زیر نویس در متن کتاب ارائه شود. مطالب کتاب طوری گردآوری شده تا بتواند به عنوان منبع برای رفع نیاز دانشجویان دکتری عمومی و تخصصی دامپزشکی، پژوهشگران دانشگاهی و محققین مورد استفاده قرار گیرد.

هدف از تدوین این کتاب کمک به افزایش سلامتی و بهبود حیوان ، افزایش علم و آگاهی دامپزشک نسبت به درک چگونگی استفاده بی خطر از دارو ها و با پرهیز از مشکلات دارویی است تا بدین ترتیب بتوان سهمی مهم در حل مشکلات علمی کشور داشته باشیم. در تدوین و گردآوری این کتاب لازم می دانیم کمال احترام و قدرتش خود را از جناب آقای سیامک کاظمی در آبادی متخصص گروه علوم درمانگاهی دانشکده دامپزشکی دانشگاه سراسری تبریز جهت بهبود مطالب مربوط به داروهای آرامبخشی و بیهوشی، ابراز داشته و صمیمانه از ایشان تشکر نماییم.

اگر چه تمامی تلاش نویسندگان این کتاب بر این بوده است که اثری بدون عیب و کاستی

را تقدیم مخاطب نماید اما وجود اشکالات و نواقص در هر کتابی غیر قابل انکار است. به همین دلیل از خوانندگان این کتاب، به ویژه پیشکسوتان و صاحب نظران فارماکولوژی دامپزشکی، تقاضامندیم تا هر گونه کاستی را گوشزد فرمایند تا در صورت توفیق در چاپ بعدی کتاب نسبت به رفع اشکالات و نواقص اقدام شود.

www.ketab.ir

۱	فصل اول: اصول درمان و روش تجویز داروهای دامپزشکی	۱
۲	درمان	۱
۲	سطوح درمان:	۲
۲-۱	۱-درمان اختصاصی یا اتیولوژیک	۲
۲-۲	۲-درمان علامتی	۳
۲-۳	۳-درمان نگهدارنده یا تسکینی	۳
۲-۴	۴-درمان حمایتی	۴
۳	دارو درمانی	۵
۴	نکات مهم در دارو درمانی	۶
۴-۱	وضعیت عمومی بیمار، گونه، سن و گاه جنس آن:	۶
۴-۲	نوع بیماری:	۶
۴-۳	ویژگی های سم شناسی و داروشناسی داروی مورد نظر	۶
۴-۴	داروهای موجود و قیمت نسبی آن ها:	۷
۴-۵	مقدار داروی مصرفی و نحوه مصرف	۷
۴-۶	برگ راهنمای مصرف دارو	۸
۴-۷	رعایت زمان منع مصرف فرآورده های دامی	۹

انتخاب راه تجویز دارو:	۵
۱۰	
وضع عمومی بیمار:	۵-۱
۱۰	
دستگاه درگیر:	۵-۲
۱۰	
گونه و جنس دام:	۵-۳
۱۱	
نوع اثر و سمیت دارو:	۵-۴
۱۲	
شکل فیزیکوشیمیایی دارو:	۵-۵
۱۲	
امکان تجویز دارو:	۵-۶
۱۲	
حجم دارو:	۵-۷
۱۳	
سترون بودن دارو و وسایل تجویز:	۵-۸
۱۳	
اشکال رایج فرآورده های دارویی:	۶
۱۴	
۱- فرآورده های دارویی بهمد:	۶-۱
۱۴	
فرآورده های دارویی مایع:	۶-۲
۱۵	
فرآورده های دارویی گازی:	۶-۳
۱۷	
اسپری یا ائروسول: نظیر اسپری های آنتی بیوتیک و یا آنتی های سالبوتامول	۷
۱۷	
۴- فرآورده های دارویی متفرقه:	۷-۱
۱۷	
تجویز دارو:	۸
۱۸	
روش های تجویز دارو:	۸-۱
۱۹	

۱۹	۱-۱-۱ تجویز خارجی داروها
۲۱	۱-۱-۲ تجویز داخلی داروها
۲۸	۱-۱-۳ تجویز دارو به داخل راست روده
۴۳	فصل دوم انتی بیوتیک ها
۶۸	۸-۲ ۲ سفالوسپورین ها
۷۵	۸-۳ ۳ آمینوگلیکوزیدها
۷۵	۸-۴ ۴ کینولون ها
۷۷	8-5 ۵ ترسیکلین ها
۸۲	۸-۶ ۶ سولونام ها - تری متوپریم
۸۴	۹ سایر داروهای انتی بیوتیک
۸۴	۹-۱ پلی میکسین ها
۸۶	۹-۲ فلورنیکل
۸۷	۹-۳ ماکرولید ها
۹۰	۹-۴ لینکوزامید ها
۹۴	۹-۵ مترونیدازول
۹۵	۹-۶ ریفامپین
۹۵	۹-۷ نئو مایسین
۹۶	۱۰ آنتی بیوتیک های داخل پستانی

لینکونئوسین.....	۹۷	۱۰-۱
مستیجت فورت.....	۹۸	۱۰-۲
مگالون-ام.....	۱۰۰	۱۰-۳
مولتی مست.....	۱۰۱	۱۰-۴
پنسترسون ترکیبات:.....	۱۰۲	۱۰-۵
تترا دلتا.....	۱۰۳	۱۰-۶
ناناکوکس.....	۱۰۴	۱۰-۷
آنتی بیوتیک دانه محرک رشد:.....	۱۰۶	۱۱
آویارسین.....	۱۰۶	۱۱-۱
ویرجینا مایسین.....	۱۰۸	۱۱-۲
داروهای ضد قارچ.....	۱۱۰	۱۲
کتوکونازول.....	۱۱۱	۱۲-۱
انیل کونازول.....	۱۱۱	۱۲-۲
فلوکونازول.....	۱۱۱	۱۲-۳
ایتراکونازول.....	۱۱۲	۱۲-۴
میکونازول.....	۱۱۲	۱۲-۵
کلوتریمازول.....	۱۱۲	۱۲-۶
ترینافین.....	۱۱۳	۱۲-۷

۱۱۳	پولاین ها	۱۲-۸
۱۱۴	نیستاتین	۱۲-۹
۱۱۴	داروهای ضد ویروس	۱۳
۱۱۵	داروهای ضد سرطان	۱۴
۱۱۵	مواد الکيله	۱۴-۱
۱۱۶	آلكالويد های گیاهی	۱۴-۲
۱۱۶	ضد متابولیت ها	۱۴-۳
۱۱۷	آنتی بایوتیک های ضد سرطان	۱۴-۴
۱۱۷	داروهای ضد سرطان هورمونی	۱۴-۵
۱۱۸	داروهای ضد سرطان دیگر	۱۴-۶
۱۱۹	فصل سوم داروهای ضد انگل	
۱۲۱	ضد انگل های داخلی	۳
۱۲۱	لوامیزول	۳-۱
۱۲۳	آلبندازول	۳-۲
۱۲۴	تریکلاندازول ۵٪ + لوامیزول ۳٫۷۵٪	۳-۳
۱۲۵	بویارواکون	۳-۴
۱۲۶	کلوزانتل	۳-۵
۱۲۸	دیمینازن استورات	۳-۶

۱۲۹	برازی کوانتل	۳-۷
۱۳۲	رافوکساناید	۳-۸
۱۳۴	تریکلاندازول	۳-۹
۱۳۶	ایورمکتین	۳-۱۰
۱۴۰	فبانتل	۳-۱۱
۱۴۱	فنبدازول	۳-۱۲
۱۴۲	ایمپروکارب ۱۲٪	۱۳-۳
۱۴۴	ضد انگل های خارجی	۴
۱۴۴	آمیتراز	۴-۱
۱۴۶	آزامتیفوس	۴-۲
۱۴۷	کارباریل	۴-۳
۱۴۸	سایرترین	۴-۴
۱۴۹	کومافوس	۴-۵
۱۵۱	سیفلوترین	۴-۶
۱۵۲	دیازینون	۴-۷
۱۵۳	فوکسیم	۴-۸
۱۵۵	فلومتین	۴-۹
۱۵۶	فلووالینات	۴-۱۰

۱۱-۴	پروپوکسور.....	۱۵۷
۱۲-۴	سای هالوترین ۵٪ امولسیون شوینده.....	۱۵۸
۵	ضد کوکسیدیوز.....	۱۵۹
۵-۱	مادورامايسين.....	۱۵۹
۵-۲	مونسنين.....	۱۶۱
۵-۳	ناراسين.....	۱۶۳
۵-۴	سالمیتومايسين.....	۱۶۵
۵-۵	سولفات تورالين.....	۱۶۸
۵-۶	سولفات بوکسین + دیاوردین.....	۱۷۰
۵-۷	هالوفورینون.....	۱۷۱
۵-۸	آمپرولیوم.....	۱۷۳
	فصل چهارم ضد عفونی کننده ها ر نندزاده.....	۱۷۷
۴	۴ اهداف استفاده از ضد عفونی کننده ها.....	۱۷۸
	۴ ضد عفونی کننده ها.....	۱۷۸
۵	انواع ضد عفونی کننده ها.....	۱۸۱
۵-۱	* ضد عفونی کننده های قوی.....	۱۸۱
۵-۲	* ضد عفونی کننده های متوسط.....	۱۸۱
۵-۳	* ضد عفونی کننده های ضعیف.....	۱۸۱

۶	انواع شوینده ها.....	۱۸۱
۷	نکاتی که در استفاده از ضدعفونی کننده ها می بایست رعایت گردد.....	۱۸۳
۸	نکات مورد توجه در خصوص ضدعفونی کننده ها.....	۱۸۵
۹	روش عمل ضدعفونی کننده ها.....	۱۸۶
۱۰	دسته بندی ضدعفونی کننده ها.....	۱۹۰
۱۱	معرفی تعدادی از ضدعفونی کننده ها.....	۱۹۱
۱۱-۱	اسه ها.....	۱۹۱
۱۱-۲	گوگرد سیاه (کالیدسولفور).....	۱۹۲
۱۱-۳	الکل ها (آنانها ، ایزوپروپانول).....	۱۹۲
۱۱-۴	آلدئیدها (فرمالدئید ، گلیتال).....	۱۹۳
۱۱-۴-۱	موارد استفاده از فرم آلدئید در صنعت.....	۱۹۵
۱۱-۵	آلکالین ها یا قلیاها.....	۱۹۸
۱۱-۵-۱	قلیاها (هیدروکسید سدیم).....	۱۹۸
۱۱-۵-۲	قلیاها (هیدروکسید آمونیوم).....	۱۹۹
۱۱-۵-۳	قلیاها (کربنات سدیم).....	۱۹۹
۱۱-۵-۴	آهک ، اکسید کلسیم ، آهک زنده.....	۲۰۰
۱۱-۶	کلرهگزیدین (ساولن).....	۲۰۰
۱۱-۷	هالوژن ها.....	۲۰۱

۲۰۲	۱۱-۷-۱ هیپوکلریت ها
۲۰۳	۱۱-۷-۲ کلرامین T
۲۰۴	۱۱-۷-۳ هالوژن ها (ترکیبات ید)
۲۰۴	۱۱-۸ یدوفورها
۲۰۶	۱۱-۹ فنل ها
۲۰۸	۱۱-۱۰ کرزول
۲۰۹	۱۱-۱۱ ترکیبات چهارتایی آمونیوم
۲۱۰	۱۲ اجرای برنامه ضد عفونی
۲۱۰	۱۲-۱ مراحل یک برنامه ضد عفونی
۲۱۱	۱۲-۲ ۲. پاکسازی
۲۱۱	۱۲-۳ ۳. شستشو
۲۱۲	۱۲-۴ ۴. ضد عفونی
۲۱۴	۱۲-۵ ۵. ارزیابی عملکرد
۲۱۴	۱۲-۶ مدت زمان تخلیه سالن ها
۲۱۵	۱۲-۷ شستشو و ضد عفونی وسایل نقلیه
۲۱۸	فصل پنجم داروهای موثر بر دستگاه گوارش
۲۱۹	۵ ضد نفخ ، ملین و مسهل ها
۲۱۹	۵-۱ پارافین مایع

۲۲۰	سولفات منیزیم	۵-۲
۲۲۳	استبوتیلات	۵-۳
۲۲۴	یورگاتیو	۵-۴
۲۲۵	سایمتیکون	۵-۵
۲۲۶	لاکزال	۵-۶
۲۲۸	اشتها آور ها و تقویت کننده ها	۶
۲۲۸	نوکس و میکازن	۶-۱
۲۳۰	رومینگ وریک	۶-۲
۲۳۱	ژانسین	۶-۳
۲۳۲	پودر سوء هاضمه	۶-۴
۲۳۲	پودر سوء هاضمه	۶-۵
۲۳۴	ضد اسهال ها	۷
۲۳۴	اسکورز استاپ	۷-۱
۲۳۵	دایراستاپ	۷-۲
۲۳۷	الکتروبالانس	۷-۳
۲۳۸	ضد اسید ها و داروهای ضد زخم	۸
۲۳۸	فابیک	۸-۱
۲۳۹	سوکرال فیت	۸-۲

۲۴۱	دارو های ضد زخم:	۸-۳
۲۴۱	مهار کننده ترشح اسید معده.....	۸-۳-۱
۲۴۲	سایر دارو های ضد زخم.....	۸-۳-۲
۲۴۲	دارو های ضد تهوع و استفراغ	۹
۲۴۶	فصل ششم داروهای موثر بردستگاه تنفس	
۲۴۷	داروهای موثر بردستگاه تنفس	۶
۲۴۷	داروهای ضد آسم.....	۷
۲۴۷	رونک، یلا، ریت.....	۷-۱
۲۴۷	برم هگزین	۷-۱-۱
۲۴۷	(منتول هگزین)	
۲۴۸	۷-۱-۲ منتوفورت + E	
۲۵۰	۷-۱-۳ برونشونیل:	
۲۵۱	۷-۱-۴ ایروفورت.....	
۲۵۲	۷-۱-۵ برونکوفین.....	
۲۵۲	۷-۱-۶ برونشی مکس.....	
۲۵۳	۷-۱-۷ آنزوفین.....	
۲۵۳	۷-۱-۸ بیوبرون.....	
۲۵۴	۷-۱-۹ رسپیتول بی.....	

۲۵۵	۷-۱-۱۰ منتوفین
۲۵۶	۷-۱-۱۱ برم هگرامنت
۲۵۸	۷-۱-۱۲ تنوفیلین جی
۲۶۰	فصل هفتم داروهای موثر بر دستگاه قلب و عروق
۲۶۱	۷ داروهای موثر بر قلب
۲۶۱	۷-۱ داروهای ضد بی نظمی و مهار کننده ورود سدیم
۲۶۱	۷-۱-۱ لیار کابین
۲۶۲	۷-۱-۲ کینیدین
۲۶۴	۷-۱-۳ پروکائین
۲۶۶	۷-۲ بتابلوکرها
۲۶۸	۷-۳ بلوک کننده های کانال نسیم
۲۷۰	۷-۴ دارو های اینوتروب مثبت
۲۷۰	۷-۴-۱ دیگوکسین
۲۷۲	۷-۵ دارو های گشاد کننده رگ
۲۷۲	۷-۵-۱ انالاپریل
۲۷۴	۷-۵-۲ هیدرالازین
۲۷۵	۷-۵-۳ کاپتوپریل
۲۷۷	۷-۵-۴ پرازوسین

۲۷۸	نیتر و گلیسرین.....	۷-۵-۵
۲۸۰	مدرها.....	۷-۶
۲۸۰	مدرهای قوس.....	۷-۶-۱
۲۸۱	مدر های تیا زیدی.....	۷-۶-۲
۲۸۳	مدر اسمزی.....	۷-۶-۳
۲۸۴	مدر های نگهدارنده بتاسیم.....	۷-۶-۴
۲۸۶	فصل ششم: داروهای موثر دستگاه های تولید مثالی و ادراری تناسلی.....	
۲۸۷	داروهای موثر در دستگاه تولید مثل	۸
۲۸۷	گنادورلین.....	۸-۱
۲۸۹	اکسی توسین.....	۸-۲
۲۹۰	پروژسترون.....	۸-۳
۲۹۲	لوتالایز.....	۸-۴
۲۹۷	FSH.....	۸-۵
۲۹۸	لووتیروکسین.....	۸-۶
۳۰۰	کرولون.....	۸-۷
۳۰۱	پرلویان.....	۸-۸
۳۰۳	رستال.....	۸-۹
۳۰۴	لوتئوسیل.....	۸-۱۰

داروهای موثر بر دستگاه ادراری تناسلی.....	۲۰۶	۹
نئومریل.....	۳۱۰	۹-۱
فصل نهم: آنتی هیستامین ها، ضد التهاب، ضد درد و ضد تب.....	۳۱۳	
آنتی هیستامین ها.....	۳۱۴	۱۰
دیفن هیدرامین.....	۳۱۵	۱۰-۱
ومتازین.....	۳۱۶	۱۰-۲
کالامیر آمین.....	۳۱۸	۱۰-۳
داروهای ضد التهاب غیر استروئیدی.....	۳۲۷	۱۰-۴
فصل دهم: داروهای موثر بر دستگاه عصبی.....	۳۴۰	
داروهای آرامبخش.....	۳۴۱	۱۱
مشتقات فنوتیازینی.....	۳۴۱	۱۱-۱
داروهای آنتی کولینرژیک.....	۳۵۵	۱۲
گلیکوپیرولات.....	۳۵۷	۱۲-۱
هیوسین.....	۳۵۷	۱۲-۲
مکانیسم اثر داروهای بی حسی.....	۳۵۷	۱۳
بی حس کننده های موضعی.....	۳۵۹	۱۳-۱
داروهای بیهوشی استنشاقی:.....	۳۶۰	۱۴
فصل یازدهم: تداخلات دارویی.....	۳۷۲	

۱۴-۱	۲- ناسازگاری شیمیایی.....	۳۷۴
۱۴-۲	۳- ناسازگاری فیزیکی (دارویی).....	۳۷۴
۱۵	درمان ترکیبی.....	۳۷۷
۱۵-۱	سینرژیسیم.....	۳۷۷
۱۵-۲	آنتاگونیسم.....	۳۷۸
۱۶	آنتی بیوتیک های پلی پپتیدی.....	۳۷۹
۱۷	لینکزامیدها (لینکومایسین، کلیندومایسین...).....	۳۸۰
۱۸	پلو، وموتایر ها (تیامولین، والنمولین).....	۳۸۱
۱۹	ماکرولیدها (ار، ر، اسین، تایلوزین، تولترامایسین، تیل میکوزین).....	۳۸۱
۲۰	آمینو گلیکوزیدها (نتو، یسین، جنتامیسین، اسپکتینومایسین...).....	۳۸۳
۲۱	تتراسیکلین ها (تتراسیکلین، کس، تتراسیکلین، کلر تتراسیکلین...).....	۳۸۵
۲۲	فلورفنیکل.....	۳۸۶
۲۳	سولفونامیدها و ترکیبات آن ها.....	۳۸۷
۲۴	فلوروکینولون ها (انروفلوکساسین، دیفلوکساسین).....	۳۸۸
۲۵	آنتی بیوتیک های یونوفوره (موننسن، لازولاسید، مادورا، سی.....)	۳۸۹
	فصل دوازدهم: مایع درمانی در حیوانات.....	۳۹۷
۲۶	سرم تراپی در دام های کوچک.....	۴۰۶
۲۷	طبقه بندی محلول های تزریقی.....	۴۰۸

۲۷-۱	محلول ها از نظر غلظت اسمزی.....	۴۰۸
۲۷-۱-۱	۱-محلول های ایزوتونیک.....	۴۰۸
۲۷-۱-۲	۲- محلول های هیپرتونیک.....	۴۰۹
۲۷-۱-۳	۳-محلول های هیپوتونیک.....	۴۰۹
۲۸	ترکیب شیمیایی.....	۴۱۰
۲۸-۱	محلول های تزریقی نمکی.....	۴۱۰
۲۸-۲	محلول تزریقی رینگر.....	۴۱۱
۲۸-۳	برم رینگر لاکتات.....	۴۱۴
۲۸-۴	لتره سدیم ۹٪ یا سرم نمک یا نرمال سالین یا سرم فیزیولوژی.....	۴۱۵
۲۸-۵	سرم قندی (دکستروز) ۵٪ ..	۴۱۶
۲۸-۶	سرم قندی ۱۰٪.....	۴۱۷
۲۸-۷	سرم قندی ۲۰٪ و بالاتر.....	۴۱۸
۲۸-۸	محلول های قندی - نمکی.....	۴۱۹
۲۸-۹	محلول تزریقی ۱/۳ و ۲/۳.....	۴۲۰
۲۸-۱۰	دکستران ۴۰.....	۴۲۰
۲۸-۱۱	سرم مانیتول ۲۰٪.....	۴۲۰
۲۸-۱۲	سرم آمینو اسیدی.....	۴۲۳
۲۸-۱۳	سرم کربوهیدرات ..	۴۲۴
۲۸-۱۴	سرم اینترالیپید ۲۰٪.....	۴۲۴
۲۹	پروتوکول مایع درمانی در گوساله های اسهالی.....	۴۲۵
۳۰	توصیه های ضروری در استفاده از ست سرم.....	۴۲۹
۳۱	راهنمای نسخه نویسی.....	۴۳۰
۳۱-۱	نسخه.....	۴۳۰
۳۱-۲	اجزای نسخه.....	۴۳۰
۳۱-۳	محاسبه میزان داروی مورد نیاز.....	۴۳۹